

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan
Nazwisko: Stranz
Miejsce urodzenia: Królikowo
Data urodzenia: 17-12-1894
Imię ojca: Andrzej
Imię matki: Jadwiga
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Jan Stranz, wartownik w POM (Państwowy Ośrodek Maszynowy) Stalówka był podejrzanym w dochodzeniu, a następnie śledztwie prowadzonym przez PUBP w Szubinie, nadzorowanym i sterowanym przez WUBP w Bydgoszczy. Został oskarżony o to, że 19.09.1954 pełniąc służbę wszedł do biura Wydziału Politycznego POM i wyłączył nastawiony tam przez kierownika Wydziału Politycznego i nadawany przez głośniki na zewnątrz budynku program Radia Moskwa i włączył Głos Ameryki, co usłyszały będące w pobliżu 4 osoby. Głos Ameryki nadał "o przyjaźni polsko-radzieckiej, że przyjaźń z Polską jest do tego stopnia pogłębiona, że z Polski już nie ma co wywozić z uwagi na to, że Rosja już wszystko wywozła, oraz że oficer radziecki w Porcie Szczecińskim kradnie ludności polskiej zegarki". 23.09.1954 oficer śledczy w PUBP w Szubinie poprosił WUBP o zezwolenie na areszt, na co uzyskał zgodę. 08.10.1954 Prokurator powiatowy wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, a materiały powstałe w wyniku dochodzenia oficer śledczy w PUBP w Szubinie uznał za śledcze i wszczął śledztwo nr 05/1954. Jan Stranz został zatrzymany 08.10.1954 i osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Bydgoszczy. 15.10.1954 śledztwo zamknął PUBP w Szubinie a 03.11.1954 zatwierdził to WUBP w Bydgoszczy. Akt oskarżenia został sporządzony przez PUBP w Szubinie i przeznaczony do rozpatrzenia przez Sąd Wojewódzki w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Szubinie w dniu 05.01.1955.</p>	<p>IPN By 070/102 (102/III).</p>	

07.01.1955 przed Sądem Wojewódzkim w Bydgoszczy odbyła się rozprawa główna przeciwko Janowi Stranzowi, który był sądzony z art 22 dekretu z 13.06.1946 za "rozpowszechnianie fałszywych wiadomości mogących przynieść istotną szkodę PRL". Oskarżony zwrócił się z prośbą o obrońcę z urzędu, jednak w ostatniej chwili przybył adwokat zatrudniony przez jego brata. Na rozprawie głównej ww. został skazany na 1 rok pozbawienia wolności. Okoliczność obciążającą wg. sądu stanowiła znaczna szkodliwość społeczna czynu (audycja Głosu Ameryki była słyszana wyraźnie przez 10 minut i nadawała „treści oszczercze wobec Związku Radzieckiego”), a okolicznością łagodzącą "podeszły wiek oskarżonego, drobnomieszczańskie pochodzenie społeczne i małe wyrobienie polityczne". Obrońca założył rewizję. Rozprawa rewizyjna odbyła się w Izbie Karnej Sądu Najwyższego w Warszawie 13.04.1955 i wyrok zmniejszono do 6 miesięcy aresztu uznając, że wyrok sądu I instancji był rażąco niewspółmierny do czynu. Sąd Najwyższy wydał nakaz zwolnienia z więzienia w dniu 14.04.1955 jednak Jan Stranz ostatecznie wyszedł na wolność 3.05.1955. Ww. przebywał w następujących więzieniach: od 8.10.1954 w Więzieniu Karno-Śledczym w Bydgoszczy, 07.01.1955 został przetransportowany do więzienia w Koronowie, a 16.04.1955 do Ośrodka Pracy w Piechcinie.

IPN By 112/698.